

Warszawa, 18.08.2020r.

Rzecznik Praw Obywatelskich spotkał się 18.08.2020r. z przedstawicielami Zrzeszenia Osób Dotkniętych Skutkami Dekretu Warszawskiego „Dekretowiec”. Zrzeszenie reprezentowali: Prezes Zbigniew Lisiecki, Wiceprezes Michał Hornung oraz Pan Juliusz Bennich-Zalewski.

Tematem spotkania był systemowy problem niewykonywania przez władze m.st. Warszawy decyzji administracyjnych i przewlekania postępowań administracyjnych w przedmiocie ustanowienia użytkowania wieczystego bądź ustalenia odszkodowania za nieruchomości odebrane poprzednim właścicielom na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (tzw. dekret Bieruta)

Przedstawiciele Zrzeszenia podnosili, że w ostatnich latach liczba orzeczeń zobowiązujących Prezydenta Warszawy do rozstrzygnięcia sprawy oscyluje ok. 200, liczba grzywien wymierzanych za niewykonanie ww. wyroków – ok. 300 rocznie. Przewlekłości w tych sprawach nie jest więc w stanie usunąć nawet sąd administracyjny w ramach sprawowanej kontroli. Skarżący nie mogą doprowadzić do zakończenia prowadzonych spraw, mimo że istnieją odpowiednie instrumenty prawne, które jednak w tej kategorii spraw zawodzą – najprawdopodobniej z uwagi na brak woli politycznej. Przedstawiciele „Dekretowca” zasygnalizowali również swój krytyczny stosunek do uchwalonej w piątek przez Sejm ustawy, nowelizującej m.in. ustawę o gospodarce nieruchomościami i w daleko idący sposób ograniczającej możliwość zwrotu nieruchomości, odebranych właścicielom na mocy „dekretu Bieruta”.

Zgłoszony problem jest Rzecznikowi doskonale znany; ma charakter systemowy i bez decyzji politycznych Parlamentu wydaje się nierozwiązywalny. Rzecznik praktycznie od początku istnienia urzędu apeluje do najwyższych organów w Państwie o uchwalenie tzw. ustawy reprzywatyzacyjnej, która rozwiązałaby w systemowy sposób wskazywane problemy, podnosi w swoich wystąpieniach także poszczególne, konkretne problemy, wymagające uregulowania, niestety bez efektu.

Na spotkaniu ustalono, że Biuro Rzecznika będzie monitorowało przebieg postępowania przygotowawczego, podjętego na wniosek „Dekretowca” i dotyczącego zaniechanie wykonania wyroków uwzględniających skargę na bezczynność w przedmiocie wniosków o odszkodowanie za wywłaszczone nieruchomości. Ponadto, Rzecznik zwróci się do Prezydenta m.st. Warszawy o wskazanie powodów tak rażącej bezczynności organów administracji samorządowej oraz do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie o informację statystyczną oraz nakreślenie, w jaki sposób kształtuje się orzecznictwo tego Sądu w omawianej kategorii spraw.

Przedmiotem analizy w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, z punktu widzenia ochrony praw i wolności obywatelskich, jest również procedowana obecnie w Parlamencie ustawa o zmianie ustawy o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa oraz ustawy o gospodarce nieruchomościami. W razie stwierdzenia, że uchwalane przepisy budzą wątpliwości z tego punktu widzenia, Rzecznik korzystać będzie ze swoich ustawowych uprawnień.